

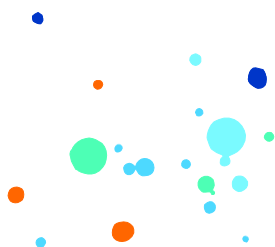
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd

Verksamhetsberättelse helårsbokslut 2020

Ordförande: Kenneth Netterström

Förvaltningschef: Louise Furness

Datum: 2021-03-18

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser under 2020	3
2 Ekonomisk sammanfattning.....	4
3 Prognossäkerhet.....	5
4 Mål och måluppfyllelse.....	6
5 Uppföljning av privata utförare	10
6 Effekter av pandemin på ekonomi och verksamhet.....	11
7 Verksamhetsuppföljning	12
8 Internkontroll	21
9 Personaluppföljning.....	22
10 Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy.....	23
11 Redogörelse för övrigt miljöarbete	24
12 Framåtblick.....	25
13 Målbilaga.....	26
14 Bilaga Internkontroll.....	28

I Viktiga händelser under 2020

- Coronapandemin påverkar verksamheterna och medför arbete och möten på distans.
- KAA medverkar i MIA Vidare (Mobilisering inför arbete) finansierat av Europeiska socialfonden (ESF),
- Medicinsk personal inom Ungdomsmottagningen övergår formellt till regionen genom ett nytt avtal.

2 Ekonomisk sammanfattning

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvikelse	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	20 950	15 796	-5 154	17 908
Summa intäkter	20 950	15 796	-5 154	17 908
<i>- varav interna intäkter</i>		4 000		
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-8 159	-8 041	119	-8 202
Lokalkostnader	-721	-803	-81	-563
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Köp av verksamhet	-234 093	-234 952	-859	-222 849
Övriga kostnader	-3 626	-3 643	-17	-3 073
Summa kostnader	-246 600	-247 438	-838	-234 686
<i>- varav interna kostnader</i>		-56 635		
Verksamhetens nettokostnad	-225 650	-231 642	-5 992	-216 778

Nämndens nettokostnad uppgick till 231,6 mnkr vilket är 6,0 mnkr högre än budgetramen. Avvikelser från budget beror på volymer. Nästan 95 procent av nämndens bruttokostnader avser köp av verksamhet, varav merparten består av programpeng vilket innebär att elevvolymen påverkar utfallet i mycket stor utsträckning.

Även de lägre intäkterna mot budget påverkas av volymer. Till följd av färre asylsökande än budgeterat har bidrag för asylsökande från Migrationsverket minskat.

I budget 2020 ingår en effektivisering på 0,6 mnkr, som berör icke pengrelaterad verksamhet.

Utfall per verksamhetsområde redovisas nedan under avsnitt 7.

3 Prognossäkerhet

Nämnden prognostiserade tidigt ett underskott till följd av högre volymer och lägre intäkter för 2020 än budgeterat. Sedan i april har underskottet varit mellan 7 - 8 mnkr fram till november. I november befarades ett underskott om 8,8 mnkr till följd av större volymer inom gymnasiet och vuxenutbildningen. Minskade kostnader inom vuxenutbildningen beroende på ökad statlig finansiering genom statsbidrag för yrkesutbildning, kompenserade till viss del för ökade kostnader på grund av volymer.

Avvikelse mot helårsbudget	Prognos
Januari	0
Februari	-3 547
Mars	-6 150
April	-7 000
Maj	-6 900
Juni	-6 900
Juli	-6 900
Augusti	-7 900
September	-7 900
Oktober	-7 900
November	-8 750
Bokslut	-5 992

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

Medborgare får snabbt och korrekt svar på fråga per telefon

	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
→	Andel som får adekvat svar på fråga per telefon	92 %	82 %	85 %	96 %
→	Andel som inom en arbetsdag får svar på fråga per E post	85 %	81 %	85 %	95 %

Uppgifterna hämtas från kommunens årliga servicemätning som ingår i SKRs databas för kvalitetsmått KIK. Kontakt sker i första hand genom servicecenter. Totalt ställs 54 frågor fördelade på samtliga förvaltningar. Utfallet avser en helhetsbedömning av svarstid, svar på fråga och bemötande vid kontakt med kommunen per telefon eller E post. Resultatet kan ses som en indikation på kommunens servicenivå. Någon specifik undersökning på nämnd- eller förvaltningsnivå finns för närvarande inte. Jämfört med övriga 106 kommuner som deltar i servicemätningen ligger det sammantagna resultatet för Österåker något under snittet. Måluppfyllelsen 2020 är medelgod. Rapporten utgör en utgångspunkt för fortsatt arbete med service- och bemötandefrågor på förvaltningsnivå.

4.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

Ingen negativ budgetavvikelse förutom volym

	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
→	Åtgärdsplan vid negativ budgetavvikelse	-3,1 %	-2,7 %	0 %	 Helt

Avvikelse mot budget avser volymer. Målet är därmed uppnått.

4.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Alla elever på nationellt program går ut gymnasieskolan med gymnasieexamen

		Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
↑	◆	Andel med gymnasieexamen efter tre år, hemkommun	70 %	77 %	80 %	96 %

Källa: Kolada (hemkommun), utfallet avser folkbokförd elev oavsett skolkommun.

Genomförd gymnasieutbildning är en förutsättning för goda valmöjligheter till fortsatta studier och arbete. Genom samverkansavtal inom Stockholms län kan alla ungdomar söka gymnasieutbildning inom hela länet och har därmed tillgång till ett brett utbud av både teoretiska- och yrkesförberedande program.

Andelen som slutfört gymnasieskolan med examen inom tre år har förbättrats jämfört med 2019 men målet 80% är ännu inte uppnått.

Förutsättningar för en hög genomströmning är t ex behöriga lärare, undervisning av god kvalitet och tillgång till studie- och yrkesvägledning både inför gymnasievalet och i gymnasieskolan. Förutom programpeng fördelas även viktade resurser för elever som har låga meritvärden för att bidra till mer likvärdiga villkor.

Kommunen har kännedom om sysselsättning hos all som ingår i målgruppen för KAA (16 - 20 år)

		Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
—	◆	KAA har en etablerad kontakt med alla unga inom målgruppen för KAA	-	80 %	100 %	80 %

Inför 2021 har nya rutiner kring hembesök, erbjudanden om digitala möten samt uppsökande verksamhet genom fältgruppen och fritidsgårdarna identifierats som potentiella utvecklingsmöjligheter för att nå målet att få kontakt med samtliga ungdomar inom målgruppen.

4.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

All personal i gymnasieskolan har god kompetens kring funktionsvariationer

	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
—	Antal gymnasieskolor inom kommunen som deltar i kompetenshöjande utbildning kring funktionsvariationer	-	-	-	-

Indikatorn kommer att ändras inför 2021.

Kompetenshöjande utbildning och fortbildning för personal inom gymnasieskolan ingår i programpengen och huvudmännens ansvar. Inför 2021 kommer indikatorn för inriktningsmålet stöd och omsorg till personer med funktionsnedsättning, att revideras för att anknyta till insatser som nämnden kan påverka.

Under 2020 har insatser för målgruppen kunnat erbjudas inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret och ungdomsmottagningen.

4.5 Österåker ska ha en trygg miljö

Gymnasieelever upplever att de är trygga i sin gymnasieskola

	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
↘	Andel elever som upplever att de är trygga i sin gymnasieskola	88 %	79 %	100 %	79 %

Källa: Gymnasieenkäten, StorSthlm

Målet är fastställt av Kommunfullmäktige. Gymnasieenkäten avser åk 2 i gymnasieskolan, samtliga huvudmän. Utfallet har försämrats jämfört med föregående år. Orsaker till att ungdomar upplever otrygghet kan sökas såväl inom skolenheten som i livet utanför skolan till exempel på fritiden och genom sociala medier. Huvudmannen för utbildningen har ansvar för att analysera enkäter och andra uppföljningar av elevernas resultat och skolsituation och att vidta åtgärder för förbättringar.

Under verksamhetsuppföljning, kapitel 7, utvecklas åtgärder och insatser för ökad måluppfyllelse gällande trygghetsfrågor.

4.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

Kommunens utbildningsmiljöer är anpassade för alla barn och elever och erbjuder en trygg, inkluderande och ändamålsenlig lärandemiljö. (Agenda 2030 mål 4A)

	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
→ ●	Plan för utbyggnad av gymnasieskola revideras årligen	1	1	1	100%

Som ett led i att tillgodose långsiktig lokalförsörjning tar utbildningsförvaltningen årligen fram en plan för lokalbehov i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen. Underlaget består av befolkningsprognoser, ungdomars gymnasieval, utbud i närliggande kommuner och regionen och eventuell nyetablering av fristående aktörer inom kommunen. Målet för 2020 är uppnått. Kommunstyrelsen ansvarar för beställning av byggnation och planläggning.

4.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

Alla ungdomar i kommunen har tillgång till sexuell och reproduktiv hälsovård (Agenda 2030 mål 3.7)

	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
↗ ●	Antal besök på ungdomsmottagningen	4 600	5 000	4 500	111 %

Målet är nytt 2020.

Resultatmålet är hämtat ut Agenda 2030. Det globala målet nr 3 omfattar god hälsa och välbefinnande vilket ansluter till ungdomsmottagningens uppdrag.

Antal besök på ungdomsmottagningen utgör en indikator på tillgänglighet. Åtgärder för att öka tillgängligheten omfattar exempelvis tidsbokningar på webben och besök i skolor. Målet att öka antalet besök har uppnåtts.

5 Uppföljning av privata utförare

Den kommunala vuxenutbildningen i Österåkers kommun anordnas genom auktorisation av utförare inklusive kommunens egen vuxenutbildning, Komvux Österåker. Österåkers kommun samverkar inom auktorisationen med nio norrortskommuner (Vux Norrort). 2020 fanns det totalt ca 33 utförare.

Uppföljning av resultat och kvalitet sker genom att samtliga utförare inom Vux Norrort årligen inkommer med en skriftlig kvalitetsrapport. Rektorsgruppen i Vux Norrort sammanställer kvalitetsrapporter för sina kommuner samt svarar för verksamhetsbesök och tillsyn. Rapporterna kompletteras med statistikuppgifter och ekonomisk uppföljning.

5.1 Privata utförare

Verksamhet	Privat utförare	Omfattning/andel av verksamhet
Gymnasial vuxenutbildning	Hermods	17%
Gymnasial vuxenutbildning	Jensen	10%
Gymnasial vuxenutbildning	Svea Education	7%
SFI	Academedias Eductus	22%
Grundläggande vuxenutbildning	Academedias Eductus	14%
Grundläggande vuxenutbildning	Svea Education	9%

Källa: KCNO, urval privata utförare med högst andel studerande från Österåkers kommun 2020.

Komvux Österåker är den största anordnaren av kommunal vuxenutbildning för studerande folkbokförda i Österåkers kommun. Inom gymnasial vuxenutbildning har Komvux Österåker 261 studerande (29%), inom sfi 302 (71%) och inom grundläggande 88 (41%). Under avsnitt 7, verksamhetsuppföljning framgår totalt antal studerande.

6 Effekter av pandemin på ekonomi och verksamhet

Förvaltningen

Under året har arbete på distans ökat i anslutning till folkhälsomyndighetens råd. Detta har medfört ett behov att komplettera med vissa arbetsredskap som t ex skärmar och utbyte av ett antal datorer. Trots möjligheter att komplettera med arbetsredskap, kan det vara svårt att åstadkomma en optimal arbetsmiljö i hemmet. Instabila uppkopplingar, såväl i hemmen som inom kommunens lokaler, har påverkats kvaliteten i möten på distans. Under hösten infördes även digitala nämndsammanträden, vilket initialt innebar svårigheter med handhavande och teknik. Trots utmaningarna under året har både förvaltning och förtroendevalda kunnat genomföra sina uppgifter utan större avvikelser.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

Pandemin har påverkat KAA:s förutsättningar gällande variation av erbjuden sysselsättning. Möjlighet till praktik för ungdomar och utökning av antalet praktikplatser har begränsats. Fokus har istället legat på att upprätthålla kontinuitet i pågående insatser, att inge framtidsstro hos ungdomarna samt utforska nya sätt att mötas, till exempel utomhusmöten. Antalet digitala möten ökade successivt under den senare delen av året. Ungdomar med stort behov av fysiska möten samt "nya" ungdomar har träffat studie- och yrkesvägledare och ungdomscoacher på plats i lokalerna under ordnade och smittsäkra förhållanden. Under den andra delen av året har besök på praktikplatser, fritidsgårdar och andra samverkansinstanser genomförts digitalt, per telefon eller skjutits upp. Alla dessa faktorer har minskat aktivitetsansvarets tillgänglighet samt ett minskat utbud av aktiviteter (till exempel praktikplatser och gruppträffar).

Ungdomsmottagningen

Verksamhetsåret har inneburit många utmaningar med anledning av den rådande Covid-19 pandemin. Mottagningen har sedan februari månad tvingats ställa in drop-in besök, webb-bokning och bokade/planerade klassbesök för åk 8. Personal omfördelar i möjligaste mån fysiska besök till telefonsamtal vilket i sig ej är ett optimalt sätt i samtalet kring psykisk ohälsa och sexualitet. Det utåtriktade arbetet, b.la. närvaro på kommunens gymnasieskolor och samverkan med externa partners, är inställt på obestämd tid och dörren till mottagningen hålls stängd. Alla dessa faktorer har minskat mottagningens tillgänglighet samt resulterat i att det är svårare för ungdomarna att besöka mottagningen spontant för att t.ex. hämta gratis mensskydd och kondomer.

7 Verksamhetsuppföljning

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetavvikelse	Utfall 2019
Nämnd	-918	-818	100	-891
Stab	-2 940	-3 033	-93	-2 633
Kommunala aktivitetsansvaret	-1 673	-1 823	-150	-1 290
Ungdomsmottagningen	-2 842	-2 838	4	-2 863
Total gemensamma kostnader	-8 373	-8 512	-139	-7 678
Gymnasium				
Gymnasieverksamhet	-186 228	-194 463	-8 235	-177 593
Stöd i gymnasieskola	-3 868	-4 377	-509	-3 635
Modersmål i gymnasiet	-743	-506	237	-713
Total gymnasium	-190 839	-199 346	-8 507	-181 942
Gymnasiesärskola	-13 351	-12 778	573	-14 412
Vuxenutbildning				
Adm & ledn för myndighetsutövning	-2 200	-2 107	93	-2 095
Grundläggande vuxenutbildning	-2 380	-2 688	-308	-2 261
Gymnasial vuxenutbildning	-4 200	-2 936	1 264	-3 998
Svenska för invandrare	-3 100	-2 069	1 031	-2 996
Total vuxenutbildning	-11 880	-9 799	2 081	-11 351
Särvux	-1 207	-1 207	0	-1 396
Verksamhetens nettokostnader	-225 650	-231 642	-5 992	-216 778

7.1 Nämnd

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Kostnader	918	818	100	891

Nämnden redovisar ett överskott om 100 tkr, överskotten beror på ett inställt sammanträde samt att strategidag samt julbord ställts in.

7.2 Stab

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
----------------------------------	-------	--	--	--

	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Personalkostnader	1 449	1 493	-44	
Hyra	7	10	-3	
BSA	1 235	1 424	-189	
Licenser	85	81	4	
Övriga kostnader	164	25	139	
Nettokostnader Staben	2 940	3 033	-93	2 632

Staben på Utbildningsförvaltningen arbetar för två nämnder. Kostnaderna för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens uppdrag omfattar resursfördelning, uppföljning av kvalitet och resultat, myndighetsbeslut inom särskola, fördelning av tilläggsbelopp och lokalprognoser.

Personalkostnaderna samt behovsstyrd administration (BSA) är något högre än budgeterat. Den ökade kostnaden för BSA beror på ökade centrala kostnader för GDPR och förändrade fördelningsnycklar i samband med omorganisation. Staben har varit mycket restriktiv med övriga kostnader och redovisar där ett överskott om 140 tkr. Sammantaget visar bokslutet på ett underskott om 93 tkr för staben.

7.3 Kommunala aktivitetsansvaret

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
INTÄKTER	-350	-105	-245	
KOSTNADER	2 023	1 929	94	
Netto Kommunala aktivitetsansvaret	1 673	1 823	-150	1 290

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) erbjuder stöd och insatser för ungdomar 16-20 år som inte studerar i gymnasieskolan. Målet är att ungdomarna ska påbörja eller fullfölja en gymnasieutbildning.

Under 2020 har 331 ungdomar (56% män och 44% kvinnor) varit aktuella för KAA till följd av avbrutna eller ej påbörjade studier. Kontaktförsök, via brev eller telefonsamtal, har gjorts till samtliga. 80 procent har svarat på kontaktförsöken. 2019 etablerades kontakt med 50 procent av målgruppen, vilket innebär en stor ökning under 2020. Det kan finnas många anledningar till att ungdomar inte går att få tag på, till exempel att kontaktpuppgifter saknats, att individen är folkbokförd men inte bor i kommunen eller att individen inte vill bli kontaktad.

Av de ungdomar som som enheten etablerat kontakt med har nedan fördelning av svar samt sysselsättning inkommit:

- Tackat nej till kontakt/åtgärder till följd av arbete, andra studier, föräldraledighet, bor utomlands etc: 60 % (161 individer)
- Tackat ja till kontakt/åtgärder via KAA: 31 % (81 individer)
- Studier i annan skolform: 9 % (23 individer)

I budget 2020 gjordes en särskild satsning på 700 tkr som har delfinansierat ungdoms-coacher som tidigare har finansierats genom statsbidrag (MUFC).

Det kommunala aktivitetsansvaret visar ett underskott om 150 tkr mot budget. Överskottet på kostnadssidan beror på en föräldraledig medarbetare som inte ersattes med vikarie. Underskottet på intäktssidan beror på att medel från det länsgemensamma projektet Mia Vidare - Mobilisering inför arbete (genom Europeiska socialfonden) inte till fullo kunnat rekvireras. Projektet, som ska finansiera del av KAA:s lönekostnader, har till följd av pandemin inte kunnat genomföras fullt ut eftersom:

- utvecklingsfasen tog längre tid än förväntat och projektstart senarelades
- svårigheter att finna ungdomar som matchar projektets målgrupp
- färre praktikplatser/arbetsträningsplatser
- kurser och träffar har inte har kunnat genomföras till följd av pandemin trots försök att övergå till digitala alternativ

Inför 2021 har Mia Vidare-projektet skalats ned och Europeiska socialfonden har minskat sina bidrag till kommunerna. Österåkers KAA har lyckats bäst av de deltagande kommunerna och remitterat in flest ungdomar till projektet.

7.4 Ungdomsmottagningen

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Intäkter	-2 600	-2 797	197	-2 086
Kostnader	5 442	5 634	-192	4 949
Ungdomsmottagning	2 842	2 838	4	2 863

Ungdomsmottagningen har 2020 haft ca 5 000 besök, vilket är en ökning med 400 besök jämfört med 2019. Verksamheten visar ingen nämnvärd avvikelse mot budget. Intäkterna består främst av ersättning per besök från Region Stockholm. Underskottet på kostnadssidan beror på utökad bemanning genom bidrag (Prio) från regionen vilket täcks av motsvarande belopp på intäktssidan. I budget 2020 gjordes också en särskild satsning på 700 tkr för att kunna behålla en barnmorsketjänst och därmed bibehålla utökad tillgänglighet.

Under året togs beslut om delat huvudmannaskap för alla ungdomsmottagningar i Stockholms län fr o m 2021. Detta innebär att den medicinska personalen övergår till regionen medan kuratorstjänsterna ligger kvar i kommunal regi .

På uppdrag av regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tilldelades *Uppdrag Psykisk Hälsa* (UPH) ca 35 miljoner kronor att fördela till Stockholms läns alla ungdomsmottagningar i syfte att stärka ungdomars psykiska, fysiska och sexuella hälsa. Ungdomsmottagningen beviljades ca 1 miljon kronor vilket kommer bidra till att förstärka arbetet kring psykisk hälsa.

7.5 Gymnasium

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Verksamhetsområden				
Intäkter	-15 714	-10 766	-4 948	-12 500
Kostnader	200 491	203 642	-3 151	188 636
Netto Gymnasieskola	184 777	192 876	-8 099	176 136
Intäkter	-93	-80	-13	-71
Kostnader	1 544	1 667	-123	1 529
Netto Struktur tillägg i gymnasiet	1 451	1 587	-136	1 458
Intäkter	-156	-104	-52	-133
Kostnader	4 024	4 481	-457	3 768
Netto Stöd i gymnasiet	3 868	4 377	-509	3 635
Intäkter	0	-2	2	0
Kostnader	743	508	235	713
Netto Modersmål gymnasiet	743	506	237	713

I kommunen finns två gymnasieskolor. Österåkers gymnasium med högskoleförberedande program och introduktionsprogram förutom yrkesintroduktion, samt den fristående gymnasieskolan Skärgårdsgymnasiet med yrkesprogram. Totalt fanns cirka 1100 platser i kommunen år 2020. Antal folkbokförda ungdomar 2020 var 2 017 (Extens) vilket var en ökning med 135 personer. Drygt 50 procent gick i gymnasieskolor utanför kommunen. Genom samverkansavtal kan alla ungdomar söka gymnasieutbildning i hela länet på samma villkor.

I tabellen nedan framgår fördelning på program i åk 1 ht 2020 samt ht 2019, samtliga gymnasieskolor. (Källa: Extens)

	Ht 2020	Ht 2019
Bygg	17	13
Barn o fritid	14	9
El o energi	24	25
Ekonomi	143	138
Estet	47	48
Fordon	28	25
Human	2	0
Handel	19	16
Hotell o turism	0	1
Hantverk	17	14
IB	3	4
IM	45	47
Natur	76	76
Naturbruk	27	32
Riksrek	10	7
Restaurang	12	16
Samhälls	146	136
Teknik	75	73
VVS	1	1
Vård o omsorg	4	9

	Ht 2020	Ht 2019
Totalt	710	690

De största programmen 2020 var samhällsprogrammet och ekonomiprogrammet. Det största introduktionsprogrammet var Språkintröduktion inom Österåkers gymnasium (IMS).

Kvalitetsuppföljning

Kvaliteten i gymnasieskolan följs årligen upp genom den länsövergripande gymnasieenkäten i åk 2, som levereras av Storsthlm. Se tabell med utdrag ur enkäten nedan.

Gymnasieenkäten 2020 jmf med 2019 (utdrag) Andel (%)				
	Österåker 2020	Länet 2020	Österåker 2019	Länet 2019
Jag kan rekommendera min skola	74	65	68	63
Jag känner mig trygg i min skola	79	84	88	84
Det är arbetsro på mina lektioner	44	51	39	49
Lärarna bemöter mig på ett positivt sätt	77	73	70	72
Vi elever får påverka hur vi ska arbeta på lektionerna	31	32	33	31
Undervisningen motiverar mig att vilja lära mig mer	37	41	38	40

Enkäten har utformats utifrån de statliga målen. Resultatet för kriterierna jag kan rekommendera skolan, bemötande från lärare samt arbetsro förbättrades jämfört med 2019. Delaktighet och stimulans är områden som ligger lågt. Trygghet har försämrats jämfört med 2019. Svarsfrekvensen varierar mellan 70-90 %. Enkäten finns i sin helhet på kommunens webbplats.

Trygghet

Kommunfullmäktige har genom trygghetsmålet i mål- och resultatstyrningen prioriterat trygghet i samtliga verksamheter. Inom gymnasieskolan följs ungdomars upplevelse av trygghet upp i den länsgemensamma elevenkäten som årligen genomförs i åk 2 (se under måluppfyllelse avsnitt 2) och i undersökningen LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitik) som genomförs vartannat år i åk 8 och åk 2 i gymnasiet.

Otrygghet och utsatthet kan påverka ungdomars möjlighet till kunskapsutveckling i skolan och deras hälsa. Att få bukt med denna typ av problem är därför viktigt ur flera perspektiv. Handlingsplaner för ökad trygghet som tas fram inom skolan behöver även beakta händelser utanför skolan t ex på fritiden och i sociala medier som kan bidra till upplevelse av otrygghet.

I LUPP undersökningen 2019 framgår att en hög andel (90-95%) av ungdomarna oftast eller alltid är trygga på flertalet platser i kommunen, t ex i bostadsområdet, i skolan och på träningen. Tryggheten är något lägre på fritidsgårdar, buss/tåg och i centrum. Andelen som svarar att rasism och våld förekommer i skolan är lägre än rikssnittet. Relativt hög andel av tjejerna (38%) svarar att de utsatts för mobbing, trakasserier eller varit utfrysta under längre period eller enstaka gånger under de senaste sex månaderna.

Ungdomsmottagningen och KAA arbetar löpande med trygghetsfrågor kopplat till individen, men deltar också med två representanter i den förvaltningsövergripande sociala preventionsgruppen, som syftar till att bereda frågor till styrgruppen för säkerhet och trygghetsfrågor i kommunen. Deltagandet i arbetsgruppen ger möjlighet till att fånga upp frågor

som rör trygghet för ungdomarna i kommunen. Bland annat initierade utbildningsförvaltningen under 2020 en kommunövergripande utbildningsinsats gällande suicidprevention, som pågår in i 2021.

Genomströmning

Andelen som slutfört gymnasieskolan med examen inom tre år har förbättrats jämfört med 2019. Resultatet avser folkbokförda elever oavsett var utbildningen är belägen, vilket ger ett högre resultat jämfört med skolorna inom kommunen. I Österåkers gymnasium (högskoleförberedande) var motsvarande andel 68 procent 2020 och 67 procent 2019. Resultatet för Skärgårdsgymnasiet (yrkesförberedande) var 60 procent 2019, för 2020 saknas uppgifter (Kolada). Det är alltså relativt stor skillnad i genomströmningen på högskoleförberedande respektive yrkesförberedande program. 2019 var det sammanslagna utfallet 70 procent (se tabell ovan) medan det samma år var 79 procent på högskoleförberedande program och 61 procent på yrkesförberedande program som slutförde med examen inom tre år. 2020 saknas uppdelat resultat.

För behörighet till högskoleförberedande program krävs godkända betyg i fler ämnen än för yrkesförberedande program, samt högre meritvärden för mottagande, vilket kan vara en faktor som påverkar utfallet.

Stöd i gymnasiet

I programpengen ingår resurser för elever i behov av särskilt stöd. Åtgärder som ingår i skolans ordinarie resurser är exempelvis specialundervisning och kompensatoriska hjälpmedel. I länsprislistan finns ett strukturbidrag som fördelas till huvudmännen utifrån andel elever med låga meritvärden. Ca 1,6 mnkr har utgått i strukturbidrag.

För elever som är i behov av extraordinära insatser finns möjlighet för fristående huvudmän inom och utanför kommunen att ansöka om ett individuellt tilläggsbelopp. Kommunala huvudmän utanför kommunen kan på samma sätt ansöka om ett interkommunal ersättning på individuell grund. Tilläggsbelopp och interkommunal ersättning har beviljats för 15 elever under vårterminen och för 20 elever under höstterminen 2020.

Till den kommunala gymnasieskolan utgår ett verksamhetsstöd som rektor fördelar inom enheten bland annat för att anordna en mindre grupp för elever i behov av särskilt stöd.

Nettokostnaderna för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd i gymnasieskolan blev 0,5 mnkr högre än budgeterat för 2020.

7.6 Gymnasiesärskola

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Intäkter	-537	-443	-94	-559
Kostnader	13 888	13 220	668	14 970
Netto Gymnasiesärskola	13 351	12 778	573	14 412

Kommunen har ingen egen gymnasiesärskola, utan eleverna söker plats i gymnasiesärskolor utanför kommunen. För nationella program tillämpas en riksprislista, men för individuella program görs en överenskommelse mellan berörd huvudman och hemkommunen. Utbudet av utbildningsplatser som är anpassade för varje individ är ofta begränsat vilket gör att

kostnaden sällan kan påverkas av kommunen.

Under vårterminen 2020 fanns 29 elever och under höstterminen fanns 25 elever i gymnasieskolan. Det är ett något lägre antal än de senaste åren. Nettokostnaden blev 573 tkr lägre än budgeterad.

7.7 Vuxenutbildning

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår			
	Budget 2020	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfall 2019
Adm & ledn för myndighetsutövning	2 200	2 107	93	2 095
Grundläggande vuxenutbildning	2 380	2 688	-308	2 261
Totalt Grundläggande vuxenutbildning	4 580	4 795	-215	4 356
Kostnader	4 200	2 936	1 264	3 998
Netto Gymnasial vuxen- och påbyggnadsutbildning	4 200	2 936	1 264	3 998
Kostnader	1 207	1 207	0	1 396
Netto Särvox	1 207	1 207	0	1 396
Intäkter	-1 500	-1 500	0	-1 470
Kostnader	4 600	3 569	1 031	4 466
Netto Svenska för invandrare	3 100	2 069	1 031	2 996
Total vuxenutbildning	11 880	9 799	2 081	11 351

Vuxenutbildningen redovisar ett sammantaget överskott om 2,1 mnkr. Ett befarat underskott beroende på ökade volymer, kompenseras delvis av att kravet på medfinansiering för statsbidrag inom yrkesvux minskade.

Österåkers kommun tillämpar i samverkan med nio norrortskommuner (Vux Norrort) auktorisation för utbildningsanordnare av kommunal vuxenutbildning. Det innebär att utbildningsanordnare som uppfyller de krav som anges i auktorisationsvillkoren godkänns som anordnare. Modellen med auktoriserade utbildningsanordnare syftar till att öka utrymmet för fler aktörer för att stimulera mångfald och kvalitet. Österåkers komvux ingår i utbudet som auktoriserad utförare.

Kommunal vuxenutbildning omfattar utbildning på gymnasial och grundläggande nivå, särskild utbildning för vuxna (särvox) och sfi. Totalt fanns 33 - 36 auktoriserade anordnare inom Vux Norrort läsåret 2019/20. Antalet kan förändras över året till följd av avauktorisering och nytillkomna utförare.

Antal studerande från Österåker som påbörjat en kurs vid vuxenutbildning fördelat på utbildningstyp.

Källa: KCNO

Utbildningstyp	2018	2019	2020
Grundläggande vuxenutbildning	160	167	215
Gymnasial vuxenutbildning	735	738	900
Svenska för invandrare	493	465	426

Volymerna inom gymnasial och grundläggande utbildning har ökat, medan sfi har minskat något. Den största ökningen finns inom gymnasiala kurser vilket främst bedöms ha samband med arbetsmarknaden medan sfi har minskat något beroende på färre nyanlända. Ökningen inom grundläggande utbildning har samband med att en del studerande inom sfi fortsätter att studera på komvux.

Åldersfördelning gymnasial vuxenutbildning, studerade från Österåker. Källa:KCNO

2018		2019		2020	
Åldersspann	Antal	Åldersspann	Antal	Åldersspann	Antal
18-19	21	18-19	32	18-19	35
20-24	227	20-24	243	20-24	313
25-30	181	25-30	148	25-30	176
31-35	100	31-35	115	31-35	128
36-40	77	36-40	75	36-40	96
41-50	98	41-50	90	41-50	110
51-	32	51-	35	51-	41

Ökning av antal studerande finns i alla åldersgrupper. Inom gymnasial utbildning finns flest studerande i åldersgruppen 20 - 24 år, men även i den yngre åldersgruppen 18 -19 år har det skett en ökning. Inom sfi finns flest studerande i åldersgruppen 25-30 år.

Andelen kvinnor är något högre än andelen män i samtliga utbildningar. 2020 är andelen kvinnor inom gymnasiala kurser 66%, inom grundläggande 65% och inom sfi 57%.

Andel godkända betyg, studerande från Österåker. Källa:KCNO

Utbildningstyp	Andel godkända betyg i procent 2018	Andel godkända betyg i procent 2019	Andel godkända betyg i procent 2020
Grundläggande vuxenutbildning	83%	84%	85%
Gymnasial vuxenutbildning	82%	81%	85%
Svenska för invandrare	100%	98%	92%

Andelen godkända betyg har ökat utom i sfi där andelen godkända har sjunkit med 8% jämfört med 2018.

Avbrott per utbildningstyp, studerande från Österåker. Källa:KCNO

	2018	2019	2020
Grundläggande	14%	7%	11%
Gymnasial	17%	15%	11%
Sfi	28%	27%	28%

Andelen avbrott är högst inom sfi. Åtgärder som vidtas är utveckling av vägledningsfunktionen och kartläggning av förkunskaper för placering i rätt nivå.

7.8 Särvox

Särskild utbildning för vuxna är en del av den kommunala vuxenutbildningen. Särvox är

inte konkurrensutsatt utan anordnas av Komvux Österåker och finansieras med ett anslag. 2020 var anslaget 1, 2 mnkr.

Antal studerande läsåret 2019/20 var 10 st. Under året anordnades svenska, matematik, och matlagning på grundläggande nivå samt språk- och kommunikation på träningsnivå. På gymnasial nivå anordnades svenska och matematik. All undervisning sker i klassrum. Personalen består av en lärare på heltid.

8 Internkontroll

Under Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden organiseras central förvaltning/stab, kommunalt aktivitetsansvar (KAA) och ungdomsmottagning (UM). De båda enheterna KAA och UM ingår i den gemensamma internkontrollen.

Förvaltningen bedömer att samtliga resultatmål kan kopplas till de övergripande inriktningens målen. Kontrollmomentet är uppfyllt. Antalet resultatmål varierar mellan ett och två per inriktningsmål. Resultatindikatorerna bedöms kopplade till respektive resultatmål. Kontrollmomentet är uppfyllt.

Den avvikelse som har uppmärksammats rör indikatorn till resultatmål 4 "andel enheter som deltagit i kompetenshöjande fortbildning kring funktionsvariationer". Indikatorn avser en insats som inte är relevant för nämnden och har därför inte kunnat följas upp. Inför 2021 har indikatorn tagits bort och ersätts med relevant indikator.

Förvaltningen bedömer att det finns analyser kopplade till samtliga resultat. De åtgärder för måluppfyllelse som ligger inom ramen för KAA och ungdomsmottagningen redovisas i uppföljningen. I övrigt omfattar nämndens uppdrag huvudsakligen resursfördelning där nivå på peng regleras genom samverkansavtal för gymnasieskolan eller auktorisationsavtal inom vuxenutbildning. I vissa fall har åtgärder på huvudmannanivå berörts, t ex när det gäller trygghet och genomströmning i gymnasieskolan. Kontrollmomentet bedöms som delvis uppfyllt.

Uppföljning av resultat hos utförare sker genom redovisning av nyckeltal och enkäter inom gymnasieskolan och sammanställning av kvalitetsrapporter inom vuxenutbildningen. Förvaltningen bedömer att kontrollmomentet är uppfyllt.

9 Personaluppföljning

Personaluppföljningen är på förvaltningsnivå. Personalen på utbildningsförvaltningen arbetar för två nämnder och i sammanställningen tas ingen hänsyn till i vilken omfattning personalen arbetar mot nämnden specifikt.

	2018	2019	2020	Österåkers kommun, 2020
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	21,7	23,2	22,2	1 538
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning	2,9	3,0	1,8	250
Antal anställda	28	28	25	1 834
Sjukfrånvaro	3,3 %	2,5 %	3,2 %	8,3 %
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro	38 %	0 %	7 %	38 %
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	63 %	100 %	93 %	62 %

10 Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy

Österåkers kommun ska arbeta sektorsövergripande med barnets bästa i centrum i frågor som berör barn och unga (ur Barn-och ungdomspolicy).

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen deltar i BUS-samarbetet med regionen för att samordna insatser kring *barn och unga i behov av gemensamma stödinsatser (BUS)* från kommun och region.

KAA och förvaltningen samverkar med bl a socialtjänsten och myndigheter och organisationer utanför kommunen kring de olika målgrupperna.

Inom ungdomsmottagningen samverkar befattningar från hälso- och sjukvård och kommunen. Verksamheten har också ett upparbetat samarbete med gymnasieskolorna i kommunen och har bland annat mottagning under vissa tider i gymnasieskolorna (ej under 2020 p g a Corona).

Barnkonventionen (lag från och med 2020).

Utbildningsförvaltningen har deltagit i ett kommunövergripande seminarium kring barnkonventionen. Förvaltningen har också deltagit i en kommunövergripande arbetsgrupp för att bland annat ta fram metodstöd för barnkonsekvensanalyser. Barnkonventionen var ett fokusområde under det årliga kick-off eventet som genomfördes för all personal inom förskolor och skolor i kommunen inför skolstart 2020.

II Redogörelse för övrigt miljöarbete

Nämndens miljöarbete beskrivs inom ramen för miljömålen inom mål- och resultatstyrningen.

12 Framåtblick

Coronapandemin riskerar att medföra fortsatt ansträngt läge i utbildningsverksamheterna. Särskilda svårigheter kan uppstå inom utbildningar med praktiska inslag, då möjligheterna till arbetsplatsförlagd praktik begränsas vid fortsatta restriktioner.

Ökade volymer inom kommunal vuxenutbildning förväntas.

Inom gymnasieskolan prognostiseras en ökning med cirka 200 ungdomar den närmaste 10-årsperioden. Befolkningsutvecklingen har starkt samband med bostadsbyggandet.

Tabell. Befolkningsprognos 2020, Österåker åldersgrupp 16 – 18 år

	Utfall	Prognos										
år	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
antal	1877	1991	2026	2034	2013	2015	2008	2080	2149	2182	2158	2200

13 Målbilaga

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	2020	Utfall 2019	Utfall 2020	Målnivå 2020	Måluppfyllelse
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Medborgare får snabbt och korrekt svar på fråga per telefon	Andel som får adekvat svar på fråga per telefon		92 %	82 %	85 %	96 %
		Andel som inom en arbetsdag får svar på fråga per E post		85 %	81 %	85 %	95 %
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Ingen negativ budgetavvikelse förutom volym	Åtgärdsplan vid negativ budgetavvikelse		-3,1 %	-2,7 %	0 %	 Helt
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Alla elever på nationellt program går ut gymnasieskolan med gymnasieexamen	Andel med gymnasieexamen efter tre år, hemkommun		70 %	77 %	80 %	96 %
	Kommunen har kännedom om sysselsättning hos all som ingår i målgruppen för KAA (16 - 20 år)	KAA har en etablerad kontakt med alla unga inom målgruppen för KAA		-	80 %	100 %	80 %
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	All personal i gymnasieskolan har god kompetens kring funktionsvariationer	Antal gymnasieskolor inom kommunen som deltar i kompetenshöjande utbildning kring funktionsvariationer		-	-	-	-

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	2020	Utfall 2019	Utfall 2020	Målnivå 2020	Måluppfyllelse
Österåker ska ha en trygg miljö	Gymnasieelever upplever att de är trygga i sin gymnasieskola	Andel elever som upplever att de är trygga i sin gymnasieskola		88 %	79 %	100 %	79 %
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka	Kommunens utbildningsmiljöer är anpassade för alla barn och elever och erbjuder en trygg, inkluderande och ändamålsenlig lärandemiljö. (Agenda 2030 mål 4A)	Plan för utbyggnad av gymnasieskola revideras årligen		1	1	1	100%
Stark och balanse-rad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Alla ungdomar i kommunen har tillgång till sexuell och reproduktiv hälsovård (Agenda 2030 mål 3.7)	Antal besök på ungdomsmottagningen		4 600	5 000	4 500	111 %

I 4 Bilaga Internkontroll

Id*	Kontrollmoment:	Metod:	Periodicitet***	Uppföljnings-ansvarig	Resultat***
CENT 1	Andel resultatmål som kan kopplas till alla inriktningsmål	Beräkning av andel	3 ggr/år	Ubf	uppfyllt
CENT 2	Andel resultatindikatorer som har en direkt koppling till resultatmålen	Beräkning av andel	3 ggr/år	Ubf	uppfyllt
CENT 3	Andel av redovisade resultat som åtföljs av en analys	Beräkning av andel	3 ggr/år	Ubf	uppfyllt
CENT 4	Andel av analyser som åtföljs av förslag till åtgärder genom förnyelse och utveckling	Beräkning av andel	3 ggr/år	Ubf	delvis uppfyllt
CENT 5	Kundvalsnämnderna har redovisat resultat från alla utförare	Dokumentkontroll	3 ggr/år	Ubf	uppfyllt